

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Odbor kontrolní a právní
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Č.j.: JMK 41584/2025

Sp.zn.: S - JMK 27156/2025 OKP

Brno 12.03.2025

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Jihomoravského kraje (dále jen „KrÚ“) jako nadřízený orgán dle § 16a odst. 4 a § 20 odst. 4 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“) ve spojení s § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajích“) rozhodl podle § 16a odst. 7 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. o stížnosti paní [REDAKCE] (dále jen „žadatelka“), na postup statutárního města Brna, Dominikánské náměstí 196/1, 602 00 Brno, IČO: 44992785, při vyřizování žádosti žadatelky o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., týkající se „žadatelkou uvedených zabydlovacích programů a přidělování sociálních bytů“ doručené povinnému subjektu dne 28.01.2025,

takto:

Výše úhrady nákladů stanovená ve sdělení statutárního města Brna č.j.: MMB/0071004/2025 (sp. zn.: OVV/MMB/0051205/2025/5) s datem 10.02.2025, v souvislosti s vyřizováním žádosti žadatelky o poskytnutí informace, týkající se „žadatelkou uvedených zabydlovacích programů a přidělování sociálních bytů“ doručené povinnému subjektu dne 28.01.2025, **se v souladu s § 16a odst. 7 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. potvrzuje.**

Odůvodnění

I.

KrÚ obdržel dne 19.02.2025 sdělení statutárního města Brna č.j.: MMB/0085762/2025 ze dne 18.02.2025 nazvané „*Předložení stížnosti*“ (dále jen „sdělení SMB“), kterým byla KrÚ předána stížnost žadatelky proti stanovení výše úhrady nákladů za požadované informace dle sdělení statutárního města Brna (dále jen „SMB“) č.j.: MMB/0071004/2025 (sp. zn.: OVV/MMB/0051205/2025/5) s datem 10.02.2025 (dále jen „stížnost žadatelky“), a to spolu s příslušnou spisovou dokumentací.

Po posouzení předaného spisového materiálu KrÚ zjistil, že mu nebyla stížnost žadatelky předána v originále. S ohledem na uvedené KrÚ vyzval SMB k předání originálu stížnosti žadatelky a dalších písemností (viz sdělení KrÚ č.j.: JMK 30802/2025 ze dne 24.02.2025 s názvem „Výzva k předložení spisového materiálu“). Dne 27.02.2025 KrÚ obdržel originál stížnosti žadatelky a další požadované písemnosti.

Po posouzení stížnosti žadatelky KrÚ konstatuje, že se v daném případě jedná o stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb.; konkrétně se jedná o stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. proti výši úhrady sdělené žadatelce povinným subjektem.

Z podkladů, které má KrÚ od SMB k dispozici, vyplývají následující skutečnosti:

Dne 28.01.2025 SMB obdrželo žádost žadatelky o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb. (dále jen „žádost žadatelky“), ve které je (mj.) uvedeno: „Vás tímto žádám o umožnění nahlédnutí do dokumentace a dalších podkladů týkajících se níže uvedených zabydlovacích programů a přidělování sociálních bytů. Pokud to bude nutné, potřebné informace prosím dodat anonymně.“ s tím, že žadatelky uvádí konkrétní požadované informace („1. Záznamy o zařazení osob do uvedených programů:“, „2. Úspěšnost zabydlovacích programů:“, „3. Změny v kritériích a podmínkách za posledních pět let:“, „4. Programy CTI:“, „5. Financování programů a využití dotací“, „6. Kolik sociálních bytů bylo doposud převedeno na byty běžné. Důvody těchto změn.“ a „7. Kdo konkrétně stojí za výběrem lidí do programu-jaká pracovní skupina kdo do ní spadá.“).

Na žádost žadatelky bylo ze strany povinného subjektu reagováno sdělením SMB č.j.: MMB/0062305/2025 (sp.zn.: OVV/MMB/0051205/2025/3) s datem 04.02.2025 nazvaným „Žádost o informace dle zákona č. 106/1999 Sb. - výzva k doplnění a upřesnění žádosti o informace“ (dále jen „žádost o doplnění“), požadující „doplnění data narození žadatele“ a dále doplnění, resp. konkretizaci bodů 1. a 5. žadatelky; dále je v žádosti o doplnění uvedeno (mj.): „Dovolujeme si Vás upozornit, že zpracování, vyhledávání a poskytnutí požadovaných informací spadajících do gesce jednotlivých útvarů Magistrátu města Brna a širokého časového období vyžaduje mimořádné, rozsáhlé vyhledání těchto informací, a statutární město Brno, jako povinný subjekt, je oprávněno požadovat v souvislosti s poskytnutím informací úhradu dle Sazebníku úhrad za poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím.“.

V návaznosti na žádost o doplnění SMB dne 04.02.2025 obdrželo od žadatelky „opravenou žádost o svobodný přístup k informacím“.

Dne 12.02.2025 bylo žadatelce ze strany SMB zasláno (na žadatelkou uvedenou e-mailovou adresu) sdělení SMB č.j.: MMB/0071004/2025 (sp.zn.: OVV/MMB/0051205/2025/5) s datem 10.02.2025 nazvané „Žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů ... - oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím“ (dále jen „oznámení SMB“). V oznámení SMB jsou vyjmenovány žadatelkou požadované informace dále je zde uvedeno (mj.): „Podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím může statutární město Brno jako povinný subjekt požadovat v souvislosti s poskytnutím informací úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů a s odesláním informací žadateli. Nadto může žádat i úhradu za mimořádné rozsáhlé vyhledávání informací. Sazebník úhrad nákladů za poskytování informací je dostupný na <https://brno.cz/w/zadosti...> Zpracování, vyhledání a poskytnutí informací v požadované podobě, však bude vyžadovat mimořádné rozsáhlé vyhledání těchto informací u více útvarů Magistrátu města Brna. Z tohoto důvodu může povinný subjekt požadovat úhradu. S odkazem na výše uvedené Vám zasíláme

oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací, v souladu s § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím a sazebníkem úhrad dle § 3 až 7 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Zjištění požadovaných informací z jednoho spisu si vyžádá časový úsek 30 minut. Požadované informace je nutno vyhledat v 445 spisech, tj. 49.875,- Kč a další vyhledávání informací a kritérií mimo spisy si vyžádá časový úsek 20 hodin, tj. 7.000,- Kč. Podle shora uvedeného sazebníku činí náklady za celou hodinu rozsáhlého vyhledávání 350,- Kč. celková výše úhrady stanovená na základě Sazebníku úhrad za poskytování informací schváleného radou města Brna R9/118 dne 05.02.2025 tedy činí 56.875,- Kč. poskytnutí Vámi požadovaných informací je v souladu s § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím podmíněno zaplacením stanovené částky, tj. částky 56.875,- Kč.“. Součástí oznámení je poučení ve smyslu § 17 odst. 3 věta třetí zákona č. 106/1999 Sb.

Dne 13.02.2025 obdržel povinný subjekt stížnost žadatelky, ve které se uvádí (mj.): „Tímto podávám stížnost proti stanovené výši úhrady ve výši 56 875 Kč., neboť se domnívám, že je nepřiměřená a v rozporu s principem přiměřenosti stanoveným v § 17 zákona. Svoji stížnost odůvodňuji následujícími skutečnostmi: Veřejný zájem na poskytnutí informací - ... Jako novinářka tyto informace potřebuji pro další šetření a zjištění transparentnosti veřejné správy. Nepřiměřeně vysoká částka za vyhledání informací - ... Domnívám se však, že část z těchto informací by měla být již standardně dostupná v elektronických evidencích, a jejich vyhledání by tedy nemělo vyžadovat takové náklady. Možnost efektivnějšího způsobu poskytnutí informací – Magistrát neuvedl, zda zvážil možnost poskytnutí informací v částečně anonymizované podobě nebo ve zjednodušené formě, čímž by bylo možné snížit náklady na jejich vyhledávání. Nepřiměřené zatížení žadatele - Výše požadované úhrady de facto znemožňuje přístup k informacím a může být v rozporu s principy otevřeného vládnutí a svobody informací, které jsou základními pilíři demokratické společnosti. Na základě výše uvedených argumentů žádám o přezkum výše úhrady a případné snížení nebo prominutí poplatku s ohledem na veřejný zájem a zásadu přiměřenosti.“.

Ve sdělení SMB se ve věci, resp. ke stížnosti žadatelky uvádí (mj.): „Vzhledem ke skutečnosti, že zpracování, vyhledání a poskytnutí informací v požadované podobě vyžaduje mimořádné rozsáhlé vyhledání těchto informací u více útvarů Magistrátu města Brna, postupoval povinný subjekt dle ustanovení § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím a požadoval v souvislosti s poskytnutím informací úhradu ve výši v souladu se schváleným 'Sazebníkem úhrad'. Do stanovené částky za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací byl přitom započítán toliko čas strávený fyzickým shromážděním požadovaných dokumentů zaměstnanci povinného subjektu, kteří se na vyhledávání informací podílí, budou nuceni na delší dobu odložit plnění ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledávání informací. Žadatelce byla výše úhrady za poskytnutí informací oznámena a současně byl přesně popsán postup, jakým způsobem a v kolika spisech bude nutné požadované informace vyhledávat. Nejedná se o informace, kterými by povinný subjekt disponoval v podobě, v jaké je žadatelka požaduje. Pokud se týká efektivnějšího způsobu poskytování informací povinný subjekt k tomu uvádí, že požadované informace vede ve spisové podobě, neboť žádný předpis nenařizuje povinnému subjektu vést tyto v elektronických evidencích, když požadované informace se týkají klientů – fyzických osob povinného subjektu a obsahují jak osobní, tak citlivé údaje. Rovněž tak poskytnutí informací v částečně anonymizované podobě představuje pořízení kopií jednotlivých dokumentů a jejich následnou anonymizaci. Podotýkáme, že povinný subjekt se při poskytování informací snaží postupovat maximálně hospodárně a usiluje o co nejnižší náklady. Na druhé straně žadatelky požaduje záznamy o konkrétních fyzických osobách z rozsáhlých programů a za dlouhé období a povinný subjekt nemá v tomto případě jinou efektivnější variantu vyhledání informací. Co se týká odůvodnění stížnosti žadatelky veřejným zájmem, povinný subjekt konstatuje, že zákon o svobodném přístupu k informacím ukládá povinným subjektům sledovat veřejný zájem u dotazů týkajících se výše příjmů osob, kterým poskytl nebo poskytuje veřejné prostředky mající povahu příjmu ze závislé činnosti nebo funkčních požitků podle

zákona o daních z příjmů. V daném případě povinnému subjektu uniká veřejný zájem na poskytnutí požadovaných informací.“.

K žádosti KrÚ č.j.: JMK 35814/2025 s datem 03.03.2025 („Výzva nadřízeného orgánu“) o doplnění (upřesnění) oznámení SMB a sdělení SMB se SMB ve svém sdělení č.j.: MMB/0116716/2025 (sp.zn.: OVV/MMB/0051205/2025/11) s datem 06.03.2025 nazvaným „Výzva nadřízeného orgánu ke sp. zn.: S-JMK 27156/2025 OKP“ (dále jen „doplnění SMB“) vyjádřilo následovně: „k Vaší výzvě ... Vám sděluji: o jaké (konkrétní) informace se jedná: Jedná se o kompletní seznam všech osob zařazených do 'zabydlovacích' projektů, které realizovalo statutární město Brno od počátku doposud, přičemž požaduje uvést: - Žádosti o sociální byt těchto osob. - Bodové hodnocení jednotlivých osob. - Kritéria, která jednotliví žadatelé splnili. - Podmínky, na jejichž základě byli zařazeni do programu. - Vzniklé dluhy u těchto domácností (kolik dluží na nájmu). - Přehled osob vyřazených z těchto projektů. - Průběh kontrol v bytech včetně výsledků těchto kontrol. - U některých konkrétních osob dále požaduje datum schválení přidělení bytu volenými orgány statutárního města Brna. Dále požaduje k jednotlivým projektům: - Podrobné informace o zdrojích financování, přehled, na jaké konkrétní výdaje byly prostředky z dotací použity. - Přehled vzniklých dluhů domácností v projektech, jejich příčiny, způsob uhrazení a kroky, které byly podniknuty k jejich řešení. Dále požaduje: - Počet sociálních bytů, které byly doposud převedeny byty běžné a důvody těchto změn. - Jmenný seznam skupin, které se zabývaly výběrem domácností do projektů. - Kompletní přehled změn kritérií pro přidělení sociálních bytů, bytů pro seniory a dalších bytů s podporou za posledních pět let. - Přehled všech změn pořadníku u bytů pro seniory včetně dokumentace rozhodnutí, na jejichž základě byly provedeny a osoby, které je schválily, a to za posledních pět let. z jakého důvodu se jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací (v čem konkrétně spočívá mimořádnost/rozsáhlost vyhledávání): Dotyčná žádá podrobné informace k zabydleným domácnostem v jednotlivých projektech sociálního bydlení a dále informace týkající se realizace těchto projektů (přehledy financování, výdaje atd.), a to od roku 2015 do současnosti. Co se týče počtu domácností, jde o informace týkající se 285 zabydlených domácností od roku 2015. Některé požadované informace byly a jsou uskutečňovány na pravidelné bázi s častou frekvencí (např. návštěvy sociálního pracovníka v bytech - kontroly se zpravidla konaly a konají 1x týdně - 1x měsíčně). Dále požaduje Kompletní přehled změn kritérií pro přidělení sociálních bytů, bytů pro seniory a dalších bytů s podporou za posledních pět let. Přehled všech změn pořadníku u bytů pro seniory včetně dokumentace rozhodnutí, na jejichž základě byly provedeny a osoby, které je schválily, a to za posledních pět let. Výše uvedené vyžaduje rozsáhlé pátrání více útvarů, v určitých případech i mimo jejich pracoviště, jelikož některé projekty či požadované informace jsou již více let uzavřené a předané k archivaci. Například projekty sociálního bydlení mají zpravidla období realizace tří let a některé tak byly ukončeny již v letech před rokem 2020. ve spise není doložen zápis osob, které požadované informace vyhledávaly, - nejsou podrobněji doloženy, resp. zdůvodněny skutečnosti uvedené ve výzvě „Zjištění požadovaných informací z jednoho spisu si vyžádá časový úsek 30 minut. Požadované informace je nutno vyhledat v 445 spisech, tj. 49.875,- Kč a další vyhledávání informací a kritérií mimo spisy si vyžádá časový úsek 20 hodin, tj. 7.000,- Kč.“, - či není uvedeno, které útvary Magistrátu města Brna či kolik osob požadované informace vyhledávalo: Jde o pracovníky třech odborů: Odbor sociální péče MMB: - PaedDr. Jan Polák, CSc. - Mgr. Zbyněk Matula - Martina Soldánová - Mgr. Tomáš Jurčík - Mgr. Jana Janečková - Bc. Renáta Machalová - Mgr. Martina Střechová Odbor implementace evropských fondů MMB: - Mgr. Kateřina Goldová - Ing. Jana Čeledová Bytový odbor MMB: - Bc. Petr Vavřík - Mgr. Lenka Kozáková - Pavel Sedlák“.

Povinný subjekt dále KrÚ ve věci doložil „Sazebník úhrad za poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím a dle zákona o právu na informace o životním prostředí“ schválený „Radou města Brna R9/118 na schůzi konané dne 5. 2. 2025“ (dále jen „sazebník ze dne 05.02.2025“), podle kterého při stanovení výše úhrady v souvislosti s vyřizováním žádosti žadatelky postupoval. K dodatečné žádosti KrÚ

povinný subjekt ve věci doložil „Sazebník úhrad za poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím a dle zákona o právu na informace o životním prostředí“ schválený „Radou města Brna R8/214 na zasedání dne 13. 4. 2022“ (dále jen „sazebník SMB“).

II.

KrÚ se v rámci přezkumu postupu povinného subjektu nejdříve zabýval otázkou své věcné příslušnosti. V souladu s § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. jsou povinnými subjekty, které mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, mj. „územní samosprávné celky a jejich orgány“. V daném případě bylo povinným subjektem SMB.

Podle § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. rozhoduje o stížnosti nadřízený orgán. Pro určení nadřízeného orgánu odkazuje zákon č. 106/1999 Sb. v § 20 odst. 4 na § 178 správního řádu. Podle § 178 odst. 1 správního řádu je nadřízeným správním orgánem ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon; neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor. Podle § 67 odst. 1 písm. a) zákona o krajích krajský úřad přezkoumává rozhodnutí vydaná orgány obce v řízení podle zvláštních zákonů, pokud není zákonem tato působnost svěřena zvláštnímu orgánu nebo zákon nestanoví jinak. Nadřízeným orgánem povinného subjektu je tedy v daném případě krajský úřad.

KrÚ dále před samotným věcným přezkumem postupu povinného subjektu zjišťoval, zda byly splněny podmínky pro podání stížnosti dle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. Podle § 16a odst. 3 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. se stížnost podává u povinného subjektu, a to do 30 dnů ode dne doručení sdělení dle § 17 odst. 3 téhož zákona. KrÚ konstatuje, že stížnost žadatelky byla podána včas, tj. v zákonné lhůtě.

III.

KrÚ posoudil stížnost žadatelky (včetně skutečností uváděných stěžovatelkou) a veškeré související materiály předané povinným subjektem, přičemž konstatuje, že stížnost žadatelky není důvodná. KrÚ přitom vycházel z následujících skutečností:

V případě stížnosti žadatelky se jedná o stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., tedy stížnost proti výši úhrady sdělené povinným subjektem v souvislosti s poskytováním informací. Ustanovení § 17 zákona č. 106/1999 Sb. upravující „Hrazení nákladů“ ve svém odstavci 1 stanoví, že „Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.“. Odstavce 3 a 4 § 17 téhož zákona následně uvádí, že: „V případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výši úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává.“ a „Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli

oznamovací povinnost podle odstavce 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.“ V této souvislosti je třeba zmínit i § 7 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím (dále jen „nařízení vlády“), dle kterého *„Povinný subjekt stanoví v sazebníku hodinové sazby odvozené z nákladů na platy, případně mzdy a z ostatních osobních nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací.“* V neposlední řadě se uplatní taktéž § 5 odst. 1 písm. f) a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. ukládající povinnému subjektu povinnost zveřejnit sazebník úhrad za poskytování informací stanoveným způsobem (dále jen „sazebník“) s tím, že před podáním příslušné žádosti o poskytnutí informace povinný subjekt sazebník schválil a sazebník byl zveřejněn zákonem stanoveným způsobem.

Ačkoli zákon č. 106/1999 Sb. výslovně nestanoví lhůtu, v níž musí povinný subjekt uplatnit svůj nárok na úhradu nákladů (aby nedošlo k jeho zániku), musí být nárok uplatněn ve lhůtě pro vyřízení žádosti podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., příp. podle § 14 odst. 7 téhož zákona. V nyní posuzovaném případě byla žádost žadatelky povinnému subjektu doručena dne 28.01.2025, resp. dne 04.02.2025, přičemž oznámení SMB (jako výzva k úhradě) bylo žadatelce zasláno dne 12.02.2025. Povinný subjekt tedy výzvu k úhradě uplatnil včas, tj. v zákonem stanovené lhůtě před poskytnutím informace v souladu s § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.

Pro uplatnění nároku na úhradu nákladů spojených s poskytnutím požadovaných informací je v souladu s právní úpravou možno stanovit, tj. dovodit následující podmínky, které musí být (kumulativně) splněny. Jedná se o:

- a) před podáním příslušné žádosti o poskytnutí informace měl (má) povinný subjekt schválen sazebník, který byl (je) zveřejněn zákonem stanoveným způsobem,
- b) povinnému subjektu v souvislosti s poskytováním informací vznikly náklady, které vymezuje zákon č. 106/1999 Sb. v § 17 odst. 1 (na jiné náklady se možnost požadovat úhradu nákladů nevztahuje), s tím, že tyto náklady jsou současně uvedeny, resp. „zpoplatněny“ v sazebníku dle písm. a),
- c) povinný subjekt písemně oznámí požadavek úhrady žadateli (včetně konkrétní výše úhrady), a to před poskytnutím informace [tj. ve lhůtě podle § 14 odst. 5 písm. d), příp. odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb.],
- d) z oznámení dle písm. c) musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena (což zejména v případě úhrady nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací mj. znamená, že výše úhrady musí být náležitým způsobem zdůvodněna - srov. níže uvedené),
- e) v oznámení musí být výslovně uvedeno poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb. s tím, že z tohoto poučení musí být patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o stížnosti rozhoduje a u kterého povinného subjektu se stížnost podává.“.

Tedy podmínkou pro uplatnění postupu podle § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. je skutečnost, že povinnému subjektu v souvislosti s poskytováním informací vznikly náklady, které vymezuje zákon č. 106/1999 Sb. v § 17 odst. 1 téhož zákona (na jiné náklady se možnost požadovat úhradu nákladů nevztahuje), s tím, že tyto náklady jsou současně uvedeny, resp. „zpoplatněny“ v sazebníku. Požadavek úhrady nákladů v souvislosti s poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. musí být v oznámení povinného subjektu dle § 17 odst. 3 téhož zákona náležitě odůvodněn. Z oznámení povinného subjektu

o výši úhrady by měl být žadatel schopen posoudit, zda informace, které mu budou povinným subjektem vydány, odpovídají předmětu žádosti žadatele, a zda povinný subjekt výši úhrady stanovil způsobem odpovídajícím zákonu. Jinými slovy výzva k úhradě musí být dostatečným způsobem a dostatečně konkrétně odůvodněna, tj. musí žadateli řádně zdůvodnit, jaké konkrétní činnosti a vy jakém rozsahu povinný subjekt Musí (by musel) provést, aby dostal své informační povinnosti, a to tak, aby mohl žadatel nezbytnost požadovaných nákladů přezkoumat. Míra konkrétnosti záleží vždy na okolnostech každé žádosti o informaci. Pojem „*mimořádně rozsáhlé vyhledání informací*“ není zákonem č. 106/1999 Sb. legálně vymezen. Při hledání obsahu tohoto pojmu je proto nutné nejprve určit, které činnosti lze považovat za vyhledání informací, a dále, kdy bude možné takové vyhledání považovat za mimořádně rozsáhlé. Vyhledáním informací lze rozumět takovou povinného subjektu, resp. jeho pracovníků, která spočívá v identifikaci a následném (fyzickém) shromáždění požadovaných informací (dokumentů) a v navazujícím zpracování odpovědi na žádost, tzv. v utřídění informací za účelem jejich předání žadateli o informaci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 83/2001-39). Pokud žadatel v žádosti o informace požadoval vydání konkrétních dokumentů (jejich kopií), lze pod pojem vyhledání informace podřadit dobu strávenou fyzickým shromáždění těchto dokumentů pracovníky povinného subjektu. V případě, že informace jsou vymezeny žadatelem jen obecně jejich předmětem, a nikoliv konkrétními dokumenty, pak by jako součást vyhledání informace bylo možné zahrnout i dobu spojenou s identifikací dokumentů, v nichž jsou informace zaznamenány i čas strávený jejich fyzickým shromažďováním, nikoliv však samotný čas strávený zjišťováním, kde jsou tyto dokumenty fyzicky uloženy. Dále bud možné do vyhledání zahrnout i dobu spojenou s pročitáním dokumentů a vyhledáváním chráněných informací, které v nich budou, resp. mohou být uvedeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 76/2014-23). Ve smyslu odborné či komentářové literatury, soudní judikatury či názoru Ministerstva vnitra (jakožto gestora zákona č. 106/1999 Sb.) je možno konstatovat, že o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se pak bude jednat tehdy, jestliže shromáždění požadovaných informací bude pro povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se - objektivně vzato - již vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem, tedy jestliže vyhledání požadovaných informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinný subjekt nijak (negativně) nezatěžující součást obvyklé agendy tohoto povinného subjektu. O zvýšenou aktivitu povinného subjektu se bude jednat typicky např. tehdy, pokud zaměstnanec pověřený vyřízením žádosti nebo zaměstnanci, kteří se na vyřízení takové žádosti podílejí, budou nuceni na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledávání informací (vyřizování žádosti o informaci).

Dále je nutno uvést, že je úkolem (povinností) povinného subjektu, aby do spisu o vyřizování žádosti o informace řádně doložil, že se v daném případě skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, protože v opačném případě nebude nadřízený orgán schopen výši úhrady přezkoumat. Takové doložení je přitom zpravidla možné provést tak, že příslušní zaměstnanci/pracovníci povinného subjektu, kteří se na vyhledávání požadovaných informací podíleli, vyčíslí dobu strávenou vyhledáváním požadovaných informací a v záznamu založeném do spisu popíší způsob vyhledání informací. Povinný subjekt musí kromě toho taktéž prokázat, že se jednalo o vyhledávání, které bylo mimořádně rozsáhlé, tedy musí objasnit, v čem spočívala jeho mimořádná rozsáhlost.

K oznámení SMB KrÚ nicméně konstatuje, že výše požadované úhrady je v tomto sdělení odůvodněna spíše nedostatečně. K tomu však KrÚ zdůrazňuje, že - v souladu s názorem Ministerstva vnitra - pokud oznámení o požadované úhradě neobsahuje (veškeré) zákonem předepsané náležitosti, nelze na něj *a priori* pohlížet, jakoby nebylo učiněno. Podá-li proti takové „vadné“ výzvě žadatel stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., pak nadřízený orgán výši potvrdí, jestliže byla správná, a jestliže povinný subjekt ve stížnostním řízení tuto správnost dostatečně prokázal. Pouhý fakt, že oznámení o výši úhrady

vykazuje nedostatky v odůvodnění tedy (sám o sobě) neznámá, že by požadovaná výše úhrady měla být snížena. Dle názoru Ministerstva vnitra je v takovém případě možné, aby nadřízený orgán vyzval povinný subjekt k doplnění spisového materiálu tak, aby výpočet výše úhrady bylo možné v řízení o stížnosti přezkoumat.

Po posouzení celé záležitosti má KrÚ za to, že v daném případě je jednoznačně splněna podmínka pro úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, což již bezpochyby vyplývá ze samotného obsahu a zejména značného rozsahu výše citované žádosti žadatelky. Veškeré relevantní skutečnosti k výši požadované úhrady jsou - po doplnění ze strany SMB - již dostatečně podrobně uvedené a zdůvodněné v oznámení SMB, sdělení SMB a doplnění SMB (citace - viz výše). Ve svém souhrnu tak, v uvedených písemnostech SMB je náležitě (řádně) uvedeno a taktéž zdůvodněno, v čem (konkrétně) spočívalo mimořádně rozsáhlé vyhledání žadatelkou požadovaných informací. Jak již bylo uvedeno, časová náročnost vyhledání (všech) v žádosti žadatelky požadovaných informací je již („na první pohled“) patrná ze samotné žádosti žadatelky (zejména vzhledem k objemu požadovaných informací a nutnosti jejich dalšího zpracování do podoby požadované samotnou žadatelkou). Dle mínění KrÚ, a to i s přihlédnutím k obsahu (samotné) žádosti žadatelky koncipované poměrně široce a doplněné o konkrétní požadavky žadatelky na poskytnutí požadovaných informací týkající se nejen vyhledání, ale i zpracování informací, lze konstatovat (uzavřít), že v daném případě byla podmínka mimořádně rozsáhlého vyhledání informací pro uplatnění úhrady splněna; povinný subjekt dostatečně konkrétně (detailně) a náležitě popsal (specifikoval) a současně zdůvodnil, v čem spočívala mimořádná rozsáhlost vyhledání požadovaných informací.

Po posouzení celé záležitosti má KrÚ za to, že časová náročnost vyhledání (všech) v žádosti žadatelky požadovaných informací odpovídá objektivním skutečnostem; zejména pak vzhledem k objemu požadovaných informací a nutnosti jejich dalšího zpracování do podoby žadatelkou požadované je uváděná časová náročnost přiměřená (adekvátní) a reálná (odpovídající skutečnosti).

V této souvislosti KrÚ pro úplnost uvádí, že povinný subjekt nemusí před žádostí o úhradu dle § 17 zákona č. 106/1999 Sb. požadované informace plně vyhledat a tím se vystavit riziku, že jeho vyhledávací činnost a náklady na ni vynaložené přijdou vniveč právě s ohledem na výši úhrady neakceptovatelnou pro žadatele o informaci. Zákon č. 106/1999 Sb. totiž nijak nevylučuje, že žádaná úhrada bude stanovena kvalifikovaným odhadem, např. vyhledáním části žádaných informací a odhadem potřebného času a nákladů na dokončení vyhledání (i důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. novelizujícímu § 17 zákona č. 106/1999 Sb. opakovaně hovoří o „předpokládané výši úhrady“). Stanovení úhrady kvalifikovaným odhadem jako podmínky pro poskytnutí informace nijak nekoliduje se zárukou přístupu k informacím, resp. s požadavkem na vymezení podmínek a provedení zákonem podle čl. 17 odst. 5 věty druhé Listiny základních práv a svobod, protože tím nejsou dle čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod dotčeny podstata a smysl tohoto práva (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1083/16 ze dne 21.05.2019).

Nicméně povinný subjekt při stanovení výše úhrady „pochybil“, když výši úhrady stanovil na základě sazebníku ze dne 05.02.2025. Jak je již uvedeno výše, povinný subjekt může požadovat úhradu jedině za předpokladu, že má schválený, účinný a (zejména) zveřejněný sazebník úhrad za poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb. V nyní posuzovaném případě byla žádost žadatelky povinnému subjektu doručena dne 28.01.2025 (s tím, že byla doplněna dne 04.02.2025). Povinný subjekt tedy při stanovení úhrady nemohl postupovat dle sazebníku úhrad za poskytování informací schváleného dne 05.02.2025 (tj. sazebníku ze dne 05.02.2025), ale právě dle sazebníku úhrad za poskytování informací účinného (a zveřejněného) ke dni podání žádosti žadatelky, tj. dle sazebníku SMB. Z tohoto pohledu byla samotná výše úhrady stanovena nesprávným způsobem na základě nesprávně aplikovaného sazebníku úhrad. Toto „pochybení“ SMB však samo o sobě nezpůsobuje nezákonnost oznámení SMB či zánik nároku na výši

úhrady v případě žádosti žadatelky. KrÚ je totiž - v obecné rovině - v souladu s § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. oprávněn stanovenou výši úhrady posoudit (přezkoumat) a stanovit (tj. snížit) snížit tak, aby odpovídala zákonným požadavkům (k tomu srov. i níže uvedené).

V nyní posuzovaném případě je však třeba zmínit a zohlednit i následující skutečnost. V oznámení SMB je mj. (výslovně) uvedeno, že „*Zjištění požadovaných informací z jednoho spisu si vyžádá časový úsek 30 minut. Požadované informace je nutno vyhledat v 445 spisech, tj. 49.875,- Kč*“. KrÚ přezkoumal uvedené skutečnosti a dospěl k závěru, že v souladu s nesprávně aplikovaným sazebníkem ze dne 05.02.2025 („*V případě mimořádně rozsáhlého vyhledání informací se stanoví sazba úhrady za každou celou hodinu vyhledávání jedním zaměstnancem ve výši 350,00 Kč., která je odvozena od celkových skutečných platových nákladů za rok 2024. V případě mimořádně rozsáhlého vyhledání informací více zaměstnanci bude úhrada dána součtem částek připadajících na každého zaměstnance.*“) má však být výše úhrady stanovena v částce 77.700,- Kč [tj. 2 spisy/1 hodina vyhledávání, tedy v případě 445 spisů se jedná o (zaokrouhleno na celé hodiny) 222 hodin vyhledávání á 350,- Kč = 77.700,- Kč]. Uvedená částka 49.875,- Kč je tudíž nesprávně stanovena. Tato částka však není stanovena v rozporu s § 17 zákona č. 106/1999 Sb., jelikož povinný subjekt není „povinen“ vyžadovat veškeré náklady a může úhradu stanovit dokonce i ve svůj neprospěch (tedy ke své vlastní tíži).

Sazebník SMB, který měl být při žádosti žadatelky aplikován, uvádí (mj.): „*V případě mimořádně rozsáhlého vyhledání informací se stanoví sazba úhrady za každou celou hodinu vyhledávání jedním zaměstnancem ve výši 290,00 Kč., která je odvozena od celkových skutečných platových nákladů za rok 2021. V případě mimořádně rozsáhlého vyhledání informací více zaměstnanci bude úhrada dána součtem částek připadajících na každého zaměstnance.*“. Pokud by KrÚ ve smyslu § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. měl na žádost žadatelky aplikovat sazebník SMB, tedy částku za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací ve výši 290,- Kč, dospěl by k následujícímu: 222 hodin vyhledávání á 290,00 Kč + 20 hodin vyhledávání (zahrnující „*další vyhledávání informací a kritérií mimo spisy*“ - viz oznámení SMB) á 290,- Kč, jednalo by se o výslednou částku 70.180,- Kč. Dle oznámení SMB však byla žadatelka vyzvána k úhradě (celkové) částky 56.875,- Kč. Výše úhrady v oznámení SMB tak tak byla stanovena v neprospěch povinného subjektu, což je v souladu se zákonem.

Ačkoliv částka stanovená v oznámení SMB neodpovídá skutečnosti, KrÚ nemůže v daném případě tuto nesprávně stanovenou částku snížit ve smyslu § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., jelikož částka uvedená v oznámení SMB je nižší. Vzhledem k uvedenému KrÚ nezbylo KrÚ než postupovat v souladu s § 16a odst. 7 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. a výši úhrady stanovenou v oznámení SMB potvrdit.

Vzhledem k uvedenému rozhodl KrÚ tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Podle § 16a odst. 9 zákona č. 106/1999 Sb. se proti tomuto rozhodnutí nelze odvolat.

Mgr. Radomír Zimek
pověřen vedením odboru kontrolního a právního

Počet listů/stran rozhodnutí: 5/10

Počet příloh/listů příloh: 0/0

Rozdělovník:

Paní

statutární město Brno, Dominikánské náměstí 196/1, 602 00 Brno, IČO: 44992785, ID DS: a7kbrn (zasláno do datové schránky a též prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, včetně předaného spisového materiálu)